



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/3443-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 01.06.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	17/2023	12.06.2023

Evaluering - kriterier for tildeling av tilhørighetslogo - revidering/videreføring etter 31.12.2023

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med at ordningen har vært operativ i for kort tidsrom til at det kan gjennomføres noen grundig evaluering. Dette med utgangspunkt i at ordningen ble vedtatt innført i 2020 hvorpå de fleste søknadene er blitt behandlet i 2021 og 2022. Antallet aktører har vært begrenset og det har ikke vært spesielle aktiviteter mot de som har fått innvilget søknaden.

Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at ordningen med tilhørighetslogo videreføres med samme kriterier som vedtatt i sak 11/2020 med følgende endring:

- Nye tildelinger gjelder frem til 31.12.2027.
- Tidligere gitte tildelinger forlenges automatisk frem til 31.12.2027.

Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre presiserer viktigheten av at verdien med å bruke tilhørighetslogoen skal tilfalle lokale aktører, som har forretningsadresse eller bostedsadresse i en av kommunene. Det er ikke ønskelig at aktører som ikke har tilhold i kommunene, men som har aktivitet i verneområdene er kvalifisert til å få tilhørighetslogoen.

Begrunnelse:

Ordningen med tilhørighetslogo har hatt begrenset med søknader. Derfor har det heller ikke vært spesielle aktiviteter myntet på de som har fått tildelt logoen utover synliggjøring på nettsider. Ut fra dette bør ordningen videreføres med gjeldene kriteriesett da kunnskapsgrunnlaget lokalt er for tynt ift. å evaluere ordningen. Om ordningen har hatt effekter på lokal verdiskapning eller verneverdier kan ikke dokumenteres.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret fattet vedtak på møte den 25.06.2020, sak 11/2020 å innføre ordningen med tilhørighetslogoer for Børgefjell nasjonalpark til kommersiell bruk. Vedtaket lyder som følger:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å innføre ordningen med tilhørighetslogoer for Børgefjell nasjonalpark til kommersiell bruk. Dette ihht. retningslinjer gitt for merkevaren Norges nasjonalparker.

Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende tilleggskriterier for tildeling av merket for Børgefjell nasjonalpark:

- *Tildeling av merket gjelder i første omgang til 31.12.2023. Ordningen med tilhørende rutiner og retningslinjer evalueres før eventuell videreføring.*
- *Merket tildeles aktører med forretningsadresse i Hattfjelldal, Grane, Namsskogan og Røyrvik kommuner under forutsetning av kommunene har status som nasjonalparkkommune.*
- *Tildeling av tilhørighetslogo gjøres av nasjonalparkstyret.*
- *Aktører som tildeles merket forplikter seg til å delta på aktiviteter som vertskapskurs, orienteringsmøter eller lignende som arrangeres i regi eller på vegne av nasjonalparkkommunene eller nasjonalparkforvaltningen.*
- *Tilbyder skal være relatert til besøksnæringen og omfatte produkter som opplevelser, aktiviteter, overnatting, forbruksvarer som mat og drikke og lokale håndverksprodukter produsert ved bruk av lokale råvarer. Forutsatt at disse kan knyttes til verneområdene.*

Som det fremgår av nasjonalparkstyrets vedtak, skal ordningen med tilhørende rutiner og retningslinjer evalueres i 2023 før eventuell videreføring. Hensikten med dette var å se om det var behov for justeringer av kriteriesettet lokalt.

Gjennom merkevaren Norges nasjonalparker er det lagt til rette for at virksomheter med **geografisk tilhørighet** til en nasjonalpark kan søke om tillatelse til å benytte et spesiallaget merke for denne merkevaren, sammen med logo for egen virksomhet i markedsføringen av et produkt, tjeneste eller aktivitet. Det er laget egne merker for formålet (kommersielt merke) og det er nasjonalparkstyret som behandler søknaden og gir tillatelser. Styret må ha godkjent besøksstrategi for området. Hvis produktet som tilbys kommer fra en nasjonalpark, eller det arrangeres en aktivitet i eller ved nasjonalparken, kan det søkes om tillatelse til å bruke varemerket.

Det kommersielle merket er utviklet for å hjelpe lokale aktører med å markedsføre sin bedrift, aktivitet eller produkt i relasjon til Norges nasjonalparker, og sier noe om geografisk tilhørighet til en nasjonalpark eller et verneområde. Merket er ikke et kvalitetsstempel, og representerer ikke en godkjenning, noen form for finansiering eller annen støtte fra nasjonalparken eller forvaltningsmyndigheten. I seg selv ligger det en kvalitet i å ligge i nærheten av en nasjonalpark eller verneområde, det er dette en ønsker at bedriftene skal kunne nyte godt av.

Hvordan kan merket benyttes? Aktører kan eksempelvis bruke merket som klistremerker i butikkvinduer, i program eller brosjyrer, på nettstedet, i e-post og på plakater. Det er ikke tillatt å bruke det kommersielle merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo, som f. eks på brevhode eller på emballasjen for et produkt. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.

Børgefjell nasjonalpark fikk godkjent besøksstrategi i 2019 og kunne derfor fatte vedtak om å innføre ordningen med tilhørighetslogo for lokale aktører. En forutsetning ved innføring av ordningen er at retningslinjene gitt i merkevaren Norges nasjonalparker følges ved tildeling. Miljødirektoratet sier videre at det er opp til forvaltningsmyndighet for det enkelte verneområde å utarbeide lokale retningslinjer for forvaltning av merket. Dette for å sikre at de produkter og tjenester som

markedsfører seg med merket holder ønsket kvalitet og ikke forringer verdien av merkevaren. Derfor bør tildeling av merket være tidsbegrenset slik at nasjonalparkstyret kan ta ny vurdering på om aktøren/produkter innfrir gjeldene krav til merket.

I tillegg til generelle vilkår kan det gjøres lokale tilpasninger av nasjonalparkstyret. Dette kan være vilkår om geografisk tilhørighet, for eksempel om det skal være vilkår om maksimal avstand fra nasjonalparken. Eller om ordningen skal gjelde hele kommunen? For hvilke tjenester og produkter som kan tildeles merket, tildelingsperiode osv.

Følgende standardvilkår følger ordningen som er gitt av Miljødirektoratet, disse kan ikke avvikes:

- Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på en måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets retningslinjer eller formål.
- Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.
- Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst. Det er retningslinjer som beskriver riktig bruk.
- Merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart.
- Ved misbruk av det kommersielle merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.

Kriterier vedtatt av nasjonalparkstyret selv:

- Tildeling av merket gjelder i første omgang til 31.12.2023. Ordningen med tilhørende rutiner og retningslinjer evalueres før eventuell videreføring.
- Merket tildeles aktører med forretningsadresse i Hattfjelldal, Grane, Namsskogan og Røyrvik kommuner under forutsetning av kommunene har status som nasjonalparkkommune.
- Tildeling av tilhørighetslogo gjøres av nasjonalparkstyret.
- Aktører som tildeles merket forplikter seg til å delta på aktiviteter som vertskapskurs, orienteringsmøter eller lignende som arrangeres i regi eller på vegne av nasjonalparkkommunene eller nasjonalparkforvaltningen.
- Tilbyder skal være relatert til besøksnæringen og omfatte produkter som opplevelser, aktiviteter, overnatting, forbruksvarer som mat og drikke og lokale håndverksprodukter produsert ved bruk av lokale råvarer. Forutsatt at disse kan knyttes til verneområdene.

Ved utarbeidelse av kriteriene i 2020 vektla nasjonalparkstyret at det ikke skulle være for strenge kriterier for å få tildelt merket. Dette fordi ordningen ikke er en sertifisering/godkjenning av aktøren, men kun en rettighet til å vise at virksomheten ligger ved nasjonalparken. En vurderte også at et for strengt kriteriesett med forpliktende oppgaver for aktørene ville «skremme» bort disse. Det kunne fort bli for mye jobb for små aktører ift. evt. gevinster med å bruke logoen. Derfor ble det konkludert med at det skulle være lett å få tildelt logoen, men også lett å miste denne retten hvis kriteriene ikke ble etterlevd. Det som også var viktig for nasjonalparkstyret var å forfordele lokale aktører som hadde registrert sin virksomhet i en av kommunene, det var disse som skulle få vise at de hadde sin aktivitet ved nasjonalparken. Utenbygds aktører som arrangerte turer eller aktiviteter inn mot nasjonalparken skulle ikke ha denne fordelene ble det uttalt.

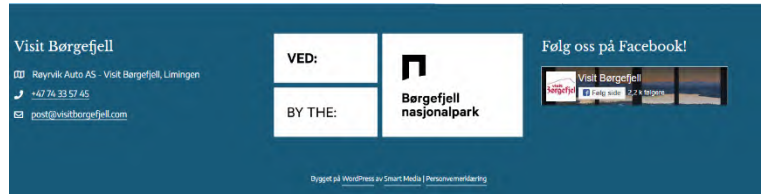
Pr. juni er det sju aktører som har søkt og fått tildelt tilhørighetslogoen av nasjonalparkstyret. Disse aktørene har stort sett valgt å bruke logoen på egne nettsider. I tillegg har Røyrvik bakst og konditori valgt å bruke logoen på sine produkter. Båtruta på Namsvatnet benytter logoen på klær som benyttes ifb. med tjenesten.

Bildene til høyre viser hvordan 4 aktører har valgt å bruke logoen på egne nettsider.

Videre 3 eksempler på hvordan Røyrvik bakst og konditori bruker logoen på sine produkter.

Nasjonalparkstyret bes nå ta en evaluering av ordningen jfr. vedtak fra 2020. Kunnskapsgrunnlaget er begrenset da antall tilbydere er begrenset. Det har vært orientert om ordningen gjennom egne nettsider, på møter med reiselivet og gjennom kommunalt næringsapparat.

Det er opp til nasjonalparkstyret å vurdere videreføring av ordningen, om denne skal avsluttes eller videreføres. Evt. om det skal gjøres endringer i kriteriene.



Furuheim gård ligger rett ved Øyum, en av innfallsportene til Børgefjell nasjonalpark, dette er et fint utgangspunkt for besøk i nordre deler av Børgefjell.

Fra parkeringsplassen er det drøyt 200 meter til nasjonalparkgrensen, noe som gjør at dette er korteste vei inn i parken.

Les mer om Børgefjell Nasjonalpark HER

